

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Marka Bedřicha, soudkyně JUDr. Jitky Hroudové a soudce Mgr. Marka Zimy v právní věci

žalobce: **A. S. A. S. A.,**
státního příslušníka Egyptská arabské republiky,
bytem X,

proti

žalovanému: **Ministerstvu vnitra České republiky**
se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany

t a k t o:

I. Žalovaný je povinen vydat rozhodnutí o žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ve lhůtě třiceti dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění

Vymezení věci a vyjádření účastníků

1. Žalobce se domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného, který doposud nerozhodl o jeho žádosti ze dne 27. 2. 2017 o udělení mezinárodní ochrany v České republice podle zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona o Policii, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“). Uvedl, že rozhodnutím žalovaného ze dne 2. 1. 2018 mu byla udělena

16/2024

doplňková ochrana podle § 14a zákona o azylu na dobu 12 měsíců, a dále, že se mu azyl neuděluje. Proti rozhodnutí o neudělení azylu podal žalobce správní žalobu, o níž rozhodl Městský soud v Praze, který rozsudkem ze dne 12. 7. 2021, č. j. 1 Az 12/2018 – 71, rozhodnutí o neudělení azylu zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Tento postup městského soudu potvrdil Nejvyšší správní soud („NSS“) v rozsudku ze dne 31. 8. 2022, č. j. 6 Azs 293/2021 – 36.

2. Žalobci, kterému v mezidobí proběhla doba udělené doplňkové ochrany, byla tato doplňková ochrana prodloužena rozhodnutím ze dne 6. 9. 2021, nicméně nové rozhodnutí ve věci jeho žádosti o azyl vydáno nebylo. A to přes to, že žalobce se dne 28. 8. 2023 obrátil na ministra vnitra se žádostí o uplatnění opatření proti nečinnosti podle § 80 odstavec 4 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, v platném znění („*správní řád*“), na kterou do dne podání žaloby (tj. po uplynutí více než 120 dnů) nebylo nijak reagováno.

3. Žalobce shrnul, že žalovaný postupuje nezákonně, když do dne podání žaloby nevydal rozhodnutí o žádosti žalobce o mezinárodní ochranu, přestože tak měl učinit nejdéle do 6. 3. 2023 (§ 27 odstavce 1 – 4 zákona o azylu). Nečinností žalovaného dochází k průtahům v řízení, které mají zásadní dopad do nejistého právního postavení žalobce

4. Žalovaný s podanou žalobou nesouhlasí a navrhl, aby ji soud zamítl. Shrnutí průběh správního řízení a uvedl, že ve věci není nečinný. Zdůraznil, že na základě rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 7. 2021, č. j. 1 Az 12/2018 – 71, který nabyl právní moci dne 23. 9. 2021, vydal rozhodnutí, kterým doplňkovou ochranu žalobci prodloužil, a to na dobu 36 měsíců. Učinil tak rozhodnutím č. j. OAM-166/ZA-ZA11-LE31-PD1-2017 ze dne 6. 9. 2021. Skutečnost, že žalovaný opomněl v tomto rozhodnutí řešit otázku azylu, jak mu městský soud v rozsudku nařídil, měla být bezesporu řešena v rámci řízení o oprávněm prostředku proti tomuto rozhodnutí – tedy v rámci žaloby podané příslušnému krajskému soudu. Žalobce však žádnou žalobu v tomto směru nepodal a lhůta pro podání řádného oprávněného prostředku tak marně uplynula.

5. Dále žalovaný uvedl, že ve věci podal kasační stížnost, kterou rozhodl NSS rozsudkem ze dne 31. 8. 2022, č. j. 6 Azs 293/2021 – 36, který nabyl právní moci dne 16. 9. 2022, avšak, z důvodu absence odkladného účinku kasační stížnosti ve prospěch správního orgánu, byl žalovaný povinen rozhodnout ve věci žádosti žalobce o udělení mezinárodní ochrany ve lhůtě stanovené ustanovením § 27 odst. 1 zákona o azylu, tj. ve lhůtě šesti měsíců od právní moci rozhodnutí právě rozsudku městského soudu v Praze č. j. 1 Az 312/2018 – 71, ze dne 12. 7. 2021. Lhůta pro podání žaloby na nečinnost stanovená ustanovením § 80 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „*s. ř. s.*“), pak činí jeden rok. Nejenže žalovaný ve věci rozhodl - viz rozhodnutí ze dne 6. 9. 2021, č. j. OAM-166/ZA-ZA11-LE31-PD1-2017, které nabylo právní moci dne 23. 9. 2021), tedy nečinný nebyl, ale pokud by i byl, lhůta pro podání žaloby na nečinnost marně uplynula dne 8. 3. 2023, zatímco žaloba na nečinnost byla podána až dne 22. 1. 2024.

6. Žalobce následně zaslal repliku, v níž uvedl, že žalovaný doposud nerozhodl. Za nepřiléhavý označil argument žalovaného, že ve věci není nečinný, pokud vydal rozhodnutí o prodloužení doplňkové ochrany žalobci. Řízení ve věci doplňkové ochrany je samostatným řízením se zcela jiným předmětem, jinými podmínkami a jinými důvody, než je řízení o azylu. Rovněž argumentace uplynutím lhůty pro podání žaloby na ochranu před nečinností žalovaného nemůže obstát, neboť v dané věci se neuplatní obecné ustanovení §

16/2024

107 s. ř. s., ale ustanovení § 32 zákona o azylu, podle něhož jak žaloba podaná v azylové věci u správního soudu, tak i kasační stížnost v takové věci mají odkladný účinek ze zákona. Žalobce trvá na tom, že žalovaný dosud nerozhodl o jeho žádosti o azyl a že žaloba na ochranu proti nečinnosti byla podána v zákonem stanovené lhůtě.

Obsah správního spisu

7. Ze správního spisu zjistil soud následující skutečnosti.

8. Žalobce podal dne 27. 2. 2017 u žalovaného správního orgánu žádost o mezinárodní ochranu. Žalovaný rozhodnutím ze dne 2. 1. 2018, č. j. OAM-166/ZA-ZA11-HA11-2017, udělil žalobci doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu na dobu 12 měsíců, a dále rozhodl o tom, že se žalobci neuděluje azyl podle § 12 zákona o azylu.

9. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce žalobu k Městskému soudu v Praze, kterou se domáhal udělení mezinárodní ochrany ve formě azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany. Městský soud v Praze rozsudkem ze dne 12. 7. 2021, č. j. 1 Az 12/2018 – 471, zrušil žalobou napadené rozhodnutí v části neudělení azylu a v tomto rozsahu vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Proti tomuto rozsudku podal žalovaný kasační stížnost, o níž rozhodl NSS rozsudkem ze dne 31. 8. 2022, č. j. 6 Azs 293/2021 – 39, tak, že kasační stížnost zamítl. Uvedený rozsudek NSS nabyl právní moci dne 6. 9. 2022.

10. Žalobci byla následně rozhodnutím žalovaného ze dne 6. 9. 2021, č. j. OAM-166/ZA-ZA11-LE31-PD1, prodloužena mezinárodní ochrana na dobu třiceti šesti měsíců, o udělení azylu jako vyšší formy mezinárodní ochrany však rozhodnuto nebylo, ačkoliv žalobce požádal dne 28. 8. 2023 ministra vnitra o uplatnění opatření proti nečinnosti správního orgánu podle § 80 odstavec 1 správního řádu.

11. Z předloženého správního spisu neplyne, že by po podání žádosti o opatření proti nečinnosti učinil žalovaný ve věci jakékoliv jiné úkony, než je rozhodnutí o prodloužení mezinárodní ochrany. Na žádost o uplatnění proti nečinnosti jmenovaný až do dnešního dne neobdržel odpověď, stejně tak neobdržel žalobce rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany, předvolání k převzetí rozhodnutí ani jiný přípis správního orgánu, který by jej informoval o současném stavu řízení.

Posouzení věci soudem

12. Městský soud v Praze při přezkoumání tvrzené nečinnosti vycházel ze skutkového stavu v době vydání rozsudku podle § 81 odst. 1 s. ř. s.

13. Soud se nejprve zabýval včasností a přípustností žaloby.

14. Žalobu na ochranu proti nečinnosti lze podat nejpozději do jednoho roku ode dne, kdy ve věci, v níž se žalobce domáhá ochrany, marně proběhla lhůta stanovená zvláštním zákonem pro vydání rozhodnutí (§ 80 odst. 1 s. ř. s.).

15. Jak již bylo výše uvedeno, žalobce požádal o udělení azylu dne 27. 2. 2017. Žalovaný o jeho žádosti nerozhodl, ačkoliv Městský soud v Praze rozsudkem č. j. 1 Az 12/2018 – 471 zrušil žalobou napadené rozhodnutí v části neudělení azylu a v tomto rozsahu vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný brojil proti tomuto rozsudku kasační stížností, která

16/2024

byla nicméně rozsudkem NSS č. j. 6 Azs 293/2021 – 39 zamítnuta a dnem nabytí právní moci rozsudku NSS, tj. dnem 6. 9. 2022, počala běžet lhůta pro vydání nového rozhodnutí.

16. Podle § 27 odstavec 1 zákona o azylu platí, že rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany, nestanoví-li tento zákon jinak, vydá ministerstvo bez zbytečného odkladu, nejpozději do šesti měsíců ode dne, kdy byly poskytnuty údaje k podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany, nebo ode dne, kdy nabylo právní moci rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany a o vrácení k novému projednání.

17. Podle § 32 odstavec 2 zákona o azylu má podání žaloby ve správním soudnictví proti rozhodnutí o neudělení azylu odkladný účinek, podle odstavce 5 téhož ustanovení má odkladný účinek i podání kasační stížnosti za předpokladu, že jej mělo podání žaloby proti rozhodnutí ministerstva ve věci mezinárodní ochrany. Tyto podmínky byly v dané věci splněny, lhůta pro vydání nového rozhodnutí žalovanému počala běžet dnem 6. 9. 2022, kdy skončilo pravomocně řízení před správními soudy, a marně uplynula dnem 6. 3. 2023. Žaloba byla žalobcem podána dne 14. 2. 2024, tedy v zákonné jednoroční lhůtě podle § 80 odstavec 1 s. ř. s. tak byla zachována.

18. Ze správního spisu i tvrzení účastníků vyplývá, že žalobce bezvýsledně vyčerpал prostředky na ochranu proti nečinnosti ve smyslu § 79 odst. 1 s. ř. s. Nadřízený správní orgán na jeho žádost ze dne 28. 8. 2023 nereagoval a opatření proti nečinnosti nevydal.

19. Soud dále posuzoval důvodnost žaloby, přičemž dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.

20. Mezi účastníky není sporu o tom, že žalovaný o žalobcově žádosti o udělení azylu znovu dosud nerozhodl. Protože v posuzované věci nebylo vydáno nadřízeným správním orgánem opatření proti nečinnosti, nezabýval se soud otázkou, zda již uplynula lhůta stanovená opatřeními proti nečinnosti, ale zabýval se výlučně otázkou, zda je žalovaný nečinný.

21. Nečinnost správního orgánu je objektivně existující stav, kdy v zákonem předepsané lhůtě nedošlo k provedení příslušných procesních úkonů. Zároveň platí, že ne každá nečinnost je přičitatelná správnímu orgánu. Má-li nečinnost původ ve vystupování účastníka, nejde o nečinnost správního orgánu a nelze se proti ní dovolávat ochrany. Správnímu soudu však nepřísluší posuzovat jednání účastníka před vydáním opatření proti nečinnosti, neboť jeho vydáním je presumována nečinnost správního orgánu (viz rozsudek NSS ze dne 10. 12. 2012, čj. 2 Ans 14/2012 - 41, publikovaný pod č. 2785/2013 ve Sbírce NSS a dostupný, stejně jako všechna zde citovaná rozhodnutí tohoto soudu, též online na www.nssoud.cz).

22. Soud nepřistoupil na argumentaci žalovaného, že ve věci není nečinný s ohledem na skutečnost, že již dne 6. 9. 2021 vydal rozhodnutí, jímž prodloužil žalobci již udělenou doplňkovou ochranu podle § 14a zákona o azylu o dalších 36 měsíců. Bez ohledu na skutečnost, že ani poté, co toto rozhodnutí nabylo právní moci (23. 9. 2021 – poznámka soudu), žalovaný další úkony směřující k vydání rozhodnutí o žádosti o udělení azylu neučinil, má soud za to, že ani vydání takového rozhodnutí nemůže vést k závěru, který žalovaný zastává. Řízení ve věci doplňkové ochrany a řízení o žádosti o udělení azylu jsou dvě samostatná řízení, v nichž správní orgán posuzuje žádost cizince a jeho postavení ze zcela odlišných hledisek a zákonem stanovených podmínek. V rozhodnutí, jímž správní orgán rozhoduje o prodloužení doby poskytnutí doplňkové ochrany, se neposuzují důvody, pro které by cizinci měl či neměl být udělen azyl, ale výlučně to, zda se poživateli doplňkové

16/2024

ochrany v zemi jeho původu nezměnily okolnosti natolik, že mu již nehrozí vážná újma. Vztah mezi oběma řízeními spočívá pouze v tom, že pokud by žalobci byl udělen azyl jako vyšší forma mezinárodní ochrany, odpadnou tím důvody pro udělení doplňkové ochrany.

23. Neobstojí ani tvrzení žalovaného, podle něhož skutečnost, že žalovaný opomněl v novém rozhodnutí řešit otázku azylu, jak mu městský soud v rozsudku nařídil, měla být bezesporu řešena v rámci řízení o opravném prostředku proti rozhodnutí, kterým žalovaný doplňkovou ochranu žalobci prodloužil – tedy v rámci žaloby podané k příslušnému krajskému soudu. Jak již soud vyložil výše, jedná se o dvě zcela samostatná řízení s odlišným předmětem, proto není pro úvahu o nečinnosti žalovaného podstatné, že žalobce žádnou žalobu v tomto směru nepodal a lhůta pro podání řádného opravného prostředku marně uplynula.

24. Argumentace žalovaného tak není důvodná. Žalobce podal žalobu v době, kdy byl žalovaný nečinný. Žalovaný o žalobcově žádosti dosud nerozhodl, a to ani v době rozhodnutí soudu (ustanovení § 81 odstavec 1 s. ř. s.). Za této situace soud shledal, že nečinnost žalovaného nadále trvá.

Závěr a náklady řízení

25. Žaloba je důvodná, neboť žalovaný je ohledně žalobcovy žádosti nečinný. Soud proto postupem podle § 81 odstavec 2 s. ř. s. uložil žalovanému povinnost o žádosti rozhodnout, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku. Lhůtu ke splnění této povinnosti soud určil především s přihlédnutím k dosavadní délce řízení.

26. O nákladech řízení rozhodl soud výrokem II. podle § 60 odst. 1 s. ř. s. a contrario tak, že žalobce, který byl ve věci plně úspěšný, by měl právo na jejich náhradu, nicméně žalobce je ze zákona osvobozen od placení soudních poplatků z podané žaloby a žádné prokazatelné náklady mu v řízení nevznikly. Soud proto vyslovil, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

P o u č e n í

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

pokračování
16/2024

11 A

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 3. dubna 2024

Mgr. Marek Bedřich
předseda senátu